

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.006 van 24 november 2015
in de zaak A. 217.477/VII-39.531.**

In zake : Toon DENAYER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Declercq
kantoor houdend te 3320 Hoegaarden
Gemeenteplein 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Bergé
kantoor houdend te 3000 Leuven
Naamsestraat 165
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

de NV E. DE KOCK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Jan Van Rijswijcklaan 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 5 november 2015, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van het besluit van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw van 15 oktober 2015 waarbij de beroepen aangetekend tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 19 november 2009, houdende het

verlenen van de milieuvergunning aan de NV E. De Kock voor het verder uitbaten en veranderen van een zandgroeve, gelegen aan de Ganzemanstraat te Neerijse, gedeeltelijk gegrond worden verklaard en de beroepen beslissing wordt gewijzigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Philippe Declercq, die verschijnt voor verzoeker, advocaat Kristien Verheiden, die loco advocaat Jan Bergé verschijnt voor de verwerende partij, en advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst, die verschijnen voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Tussenkomen

3. Met een ter terechtzitting neergelegd verzoekschrift vraagt de NV E. De Kock, als begunstigde van de bestreden milieuvergunning, om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om dat verzoek in te willigen.

IV. Feiten

4. Voor de uiteenzetting van de feiten die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen kan worden verwezen naar de arresten van de Raad van State met nummer 221.463 van 22 november 2012, 225.484 van 14 november 2013 en 228.882 van 23 oktober 2014, die betrekking hebben op dezelfde milieuvergunningsaanvraag.

Sedert de nietigverklaring van de beslissing van 7 mei 2014, bij arrest nummer 231.137 van 7 mei 2015, waarin werd vastgesteld dat de verwerende noch de tussenkomen partij voortzetting van de procedure hadden gevraagd na het schorsingsarrest van 23 oktober 2014, werden volgende adviezen verstrekt:

- afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (9 juni 2015): gunstig;
- afdeling Gebieden en Projecten van het departement Ruimte Vlaanderen (11 juni 2015): voorwaardelijk gunstig;
- de OVAM (19 juni 2015): voorwaardelijk gunstig;
- dienst Grondwaterbeheer van de afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij (29 juni 2015): voorwaardelijk gunstig;
- afdeling Beleid Mobiliteit en Veiligheid van het departement Mobiliteit en Openbare Werken (29 juni 2015 en 15 juli 2015);
- afdeling Ecologisch Toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij (2 juli 2015): voorwaardelijk gunstig;
- afdeling Milieuvergunningen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (2 juli 2015 en 29 juli 2015): ongunstig advies.

Nadat de aanvrager nog tweemaal werd gehoord door de GMVC werd op 4 augustus 2015 door deze instantie een voorwaardelijk gunstig advies verstrekt.

Op 15 oktober 2015 neemt de verwerende partij de bestreden

vergunningsbeslissing.

V. Voorwaarden van de vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid

5. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement prima facie kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

Spoedeisendheid

6. Met betrekking tot deze voorwaarde meent verzoeker in het kader van de summiere rechtspleging volgende beschouwingen aan de Raad van State te moeten voorleggen:

“155. Luidens artikel 17, §1 Wet Raad van State is de afdeling bestuursrechtspraak als enige bevoegd om, de partijen gehoord of behoorlijk opgeroepen, bij arrest de schorsing te bevelen van de tenuitvoerlegging van een akte of een reglement, vatbaar voor nietigverklaring krachtens artikel 14, §§ 1 en 3, en om alle maatregelen te bevelen die nodig zijn om de belangen veilig te stellen van de partijen of de personen die een belang hebben bij de beslechting van de zaak.

Deze schorsing of deze voorlopige maatregelen kunnen slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde:

- dat er minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de vernietiging van de aangevochten beslissing prima facie kan verantwoorden;
- dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring.

156. Het begrip spoedeisendheid, dat sinds 01 maart 2014 werd ingevoegd in artikel 17 Wet Raad van State, werd door de wetgever uit de civielrechtelijke procedures overgenomen (artikel 584 Ger. Wb.), aangezien hij van mening was dat dit begrip duidelijker en eenvoudiger aan te wenden is in vergelijking met het verlaten begrip ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’.^{1,2}

157. In het civielrechtelijk procesrecht wordt aangenomen dat men zou kunnen uitgaan van de opvatting dat er urgentie voorligt, indien de eiser ze

aanvoert of indien ze uit de omstandigheden zoals beschreven in de dagvaarding blijkt, en indien het standpunt van de eiser dan de zaak urgent is niet kennelijk onredelijk voorkomt.³

158. Zo stelt K. WAGNER:⁴

‘In een recent arrest bevestigde het Hof [van Cassatie]: ‘Er is sprake van spoed in de zin van dat artikel [584 Ger. W.] zodra de vrees voor schade van enig belang. of zelfs voor ernstige nadelen. een onmiddellijke beslissing wenselijk maakt: (...).⁵ In de Franse tekst is sprake van ‘inconvenients sérieux’. Het is beter dit te vertalen als ‘ernstige ongemakken’, aangezien er geen reden is om aan te nemen dat het Hof in het arrest van 23 september 2011 heeft willen afwijken van zijn vroegere rechtspraak waarin ‘inconvenients sérieux’ traditioneel in het Nederlands wordt weergegeven als ‘ernstige ongemakken’, wat accurater is.’⁶

159. De lat voor het begrip ‘spoedeisendheid’ ligt dus een flink stuk lager dan het ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’ uit het administratief contentieux. Het feit dat de beoogde maatregel gericht is op de vermindering van dreigende schade, of op de vermindering van ernstige ongemakken, kan volstaan.⁷

‘Bij de belangenafweging ter evaluatie van de urgentie, mag rekening worden gehouden met de attitude van de verweerder (in het bijzonder als die blijk geeft van een grove onregelmatigheid of in enig ander opzicht volstrekt onaanvaardbaar lijkt) of met het gegeven dat over de rechten van de eiser weinig redelijke discussie mogelijk lijkt. Ook de ernst en de (toenemende) omvang van de (dreigende) schade van de eiser mag in rekening worden gebracht.’⁸

160. In casu is verzoekende partij van mening dat er sprake is van ‘spoedeisendheid’ omwille van het feit dat de bestreden beslissing verzoekende partij ernstige ongemakken berokkent.

161. Voor een correct beeld van de ernstige ongemakken die verzoekende partij ondervindt, verwijst verzoekende partij naar stuk 19/2 (Foto-dossier) en naar de filmfragmenten op de website www.N253.be waar een beeld gegeven wordt van de specifieke kenmerken van de omgeving (smalle, kronkelige wegen; huizen op amper 30cm van de weg; ingebed in woonfunctie-handelsfunctie-school-bibliotheek-horeca,...), en van de impact van het ontginningsproject op de woon- en leefomgeving van verzoekende partij.

¹ MvT, Parl.St. Senaat 2012-13, 5-2277/1, pg. 13.

² E. BREWAEYS, "Raad van State. Procesrechtelijke vernieuwingen - deel 1", NjW 2014,433.

³ K. WAGNER, Burgerlijk procesrecht, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2014, pg. 747, nr. 854 (geciteerd door E. BREWAEYS, "Raad van State. Procesrechtelijke vernieuwingen - deel 1", NjW2014,433).

⁴ K. WAGNER, Burgerlijkprocesrecht, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2014, pg. 747, nr. 854,

⁵ Cass. 23 september 2011, C10.0279.F, www.cass.be.

⁶ Zie bijvoorbeeld Cass. 11 mei 1990, RW1990-91,987, noot J. LAENENS.

⁷ K. WAGNER, Burgerlijk procesrecht, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2014, pg. 748, nr. 856 (geciteerd door E. BREWAEYS, "Raad van State. Procesrechtelijke vernieuwingen - deel 1", NjW 2014,433).

⁸ K. WAGNER, Burgerlijk procesrecht, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2014, pg. 748-749, nr. 856.

162. Uit deze informatie blijkt dat de exploitatie onder meer de volgende hinder en ongemakken veroorzaakt:

- Enorme toename van het vrachtverkeer, en de daaruit voortvloeiende gevolgen: een verhoogde verkeersonveiligheid, luchtvervuiling (vrachtwagens met draaiende motoren, uitlaatgassen en verhoogde concentraties fijn stof), lawaaihinder (het voortdurend claxonneren en manoeuvreren, het vertrekken en stoppen van zwaar vrachtverkeer), onevenredige overbelasting van het lokale wegennet dat verzoekende partij dagdagelijks gebruikt en schade aan de wegen (vermindering van de woon- en leefkwaliteit van verzoekende partij, risico's op gezondheidsproblemen, schending van artikel 23 van de Grondwet en van artikel 8 EVRM) ;

- Enorme toename van het vrachtverkeer. en de daaruit voortvloeiende gevolg van trillinghinder en schade aan de huizen (rechtstreekse negatieve impact op het eigendomsrecht: schending van artikel 16 van de Grondwet en van artikel 1 (1^e protocol) EVRM; en burenhinder; schending van artikel 544 BW) ;

- Schending van het recht op een goede ruimtelijke ordening ingevolge de schending van de ruimtelijke draagkracht van de onmiddellijke omgeving (schending van de artikelen 1.1.4 en 4.3.1, §2 VCRO en van artikel 23 van de Grondwet) ;

- Geluidshinder vanuit de groeve (het frequent doch onvoorspelbaar dichtslaan van de kleppen achteraan de vrachtwagens om de inhoud uit de laadbak te slaan), stofhinder vanuit de groeve, en daaruit voortvloeiende gezondheidsrisico's (vermindering van de woon- en leefkwaliteit van verzoekende partij, risico's op gezondheidsproblemen: schending van artikel 23 van de Grondwet en van artikel 8 EVRM; en burenhinder: schending van artikel 544 BW);

- Vermindering van de waarde van de eigendom van verzoekende partij. ingevolge de nabijheid van het zandwinningsproject (rechtstreekse negatieve impact op het eigendomsrecht; schending van artikel 16 van de Grondwet en van artikel 1 (1^e protocol) EVRM)⁹ ;

163. Eveneens ingevolge de bestreden vergunning, wordt de schoonheidswaarde van het landschap, de onmiddellijke omgeving van de landelijke gemeente Neerijse, onherroepelijk aangetast, en gaan de cultuur-historische aspecten definitief verloren. Elke verdere voortzetting van de ontginning, dit wil zeggen elke dag dat de groeve verder wordt ontgonnen, wordt door de ontginning verder onherroepelijke schade toegebracht aan de landschapsbeleving van verzoekende partij.

‘Het recht op een degelijk leefmilieu wordt bevestigd door de Grondwet en het begrip ‘leefmilieu’ moet worden begrepen in ruime zin. waartoe ook het esthetisch aspect behoort.’¹⁰

‘Verzoeker toont concreet aan dat haar natuurbeleving en haar leef- en woonklimaat ernstig verstoord dreigen te worden door de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing (wijziging van het relief en dempen van een poel). Verzoeker toont daarenboven een meer dan gemiddeld belang te stellen in de biotoop, die onmiddellijk naast haar eigendom ligt ”¹¹

⁹ Aangezien art. 1 1ste Protocol bij het EVRM een draagwijdte heeft die analoog is met die van art. 16 GW, vormen de erin vervatte waarborgen een onlosmakelijk geheel met diegene die zijn ingeschreven in die grondwetsbepaling, zodat het GwH, bij zijn toetsing van bestreden bepalingen, rekening houdt met de eerstgenoemde (GwH 30 maart 2010, nr. 32/2010; GwH 11 januari 2012, nr. 2/2012).

¹⁰ Vred. Marche-en-Famenne 21 februari 1995, JLMB 1995 (verkort), 1301, noot Coppieters, M.

¹¹ RvS 17 april 2008, nr. 182.114, Leyman (schorsing).

‘De verzoekende partij vreest de verstoring van het woonklimaat door geluids- en geurhinder ten gevolge van de exploitatie (...). Eens ondergaan kan dergelijk nadeel niet meer op adequate wijze ongedaan worden gemaakt. Het bedrijf is het enige bedrijf in de omgeving. Voor het overige zijn het woningen en agrarisch gebied.’¹²

Voorliggend ontginningsproject, waarbij de bodemlaag volledig wordt afgeschrapt en de grond wordt uitgegraven, brengt op onherroepelijke en definitieve wijze schade toe aan de waarde van de omliggende eigendom van verzoekende partij, evenals aan het integrale landschap (de kleine landschapselementen, de holle weg die deel uitmaakt van de buurtweg nr. 26, de aanwezige (en beschermde) fauna (vroedmeesterpad, hagedis, Europese bever)) die deel uitmaken van de natuurbeleving en het leef- en woonklimaat van verzoekende partij.

164. In het recente schorsingsarrest d.d. 23 oktober 2014 erkent de Raad van State uitdrukkelijk dat verzoekende partij ernstige hinder en nadelen ondervindt ingevolge de exploitatie:

‘Het staat vast dat de uitbating, op grond van de thans aangevochten milieuvergunning, voor de verzoekende partijen ernstige ongemakken en nadelen veroorzaakt en dat zij op het eerste gezicht onwettig is. In het belang van de rechtsbescherming en van de rechtszekerheid past het dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze milieuvergunning wordt bevolen.’¹³

‘De verzoekende partijen trachten, met hun vordering tot schorsing, te verhinderen dat hun leefomgeving, door de voorgenomen exploitatie, zwaar wordt verstoord, onder meer ingevolge verkeersoverlast, geluidshinder en visuele hinder. Een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing is van aard dergelijke nadelen ongedaan te maken’¹⁴

"Het kan de verzoekende partijen bezwaarlijk ten kwade worden geduid dat zij niet binnen zeer korte tijd na kennisneming van de bestreden beslissing hun vordering tot schorsing hebben ingesteld. Zij hebben immers reeds meerdere malen door diverse administratieve en gerechtelijke stappen hun duidelijke wil gemanifesteerd om te verhinderen dat de exploitatie van de tussenkomende partij ter plaatse wordt uitgebreid. Gelet op de voorgeschiedenis van het dossier, en zeker op de omvang van de bestreden beslissing is het redelijk dat de verzoekende partijen deze aan een grondig onderzoek onderwierpen en hun argumentatie volledig ontwikkelden." ¹⁵

165. Reeds in zijn eerste vernietigingsarrest nr. 221.463 van 22 november 2012 stelde uw Raad:

‘33. Zelfs indien in dezen, door de in de bijzondere exploitatievoorwaarden opgenomen ontginningsbeperking, de verkeersdruk niet zou toenemen in vergelijking met de reeds bestaande verkeersstroom,

betekent dit niet dat de verkeersbewegingen geen onloelaatbare belasting van de omgeving zouden kunnen vormen.¹⁶

166. Er is geen reden om af te wijken van de eerdere uitspraken van uw Raad ter zake.¹⁷ Er is in casu sprake van de vereiste 'spoedeisendheid' voor de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzaak.

¹² RvS 27 februari 2004, nr. 128.580, Ruysschaert (schorsing).

¹³ Stuk31,pg.6l.

¹⁴ Stuk 7/4, pg. 59.

¹⁵ Stuk 7/4, pg. 60.

¹⁶ RvS 22 november 2012, nr. 221.463, VZW Milieusteunpunt e.a.

¹⁷ RvS 25 mei 2007, nr. 171.569, Timmers.

Uiterst dringende noodzakelijkheid

7. Hierover zet verzoeker het volgende uiteen:

167. Op grond van artikel 17, §4 Wet RvS kan, in geval van een uiterst dringende noodzakelijkheid die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de vordering tot schorsing bedoeld in paragraaf 1, de schorsing worden bevolen volgens een procedure die afwijkt van die welke geldt voor de schorsing en de voorlopige maatregelen als bedoeld in paragraaf 1.

168. Luidens artikel 17 §5 Wet RvS doet de voorzitter van de kamer of de staatsraad die hij aanwijst, in principe binnen vijfenveertig dagen (ongeveer 1,5 maand) uitspraak over de gewone vordering tot schorsing. Door uw Raad werd evenwel bevestigd dat deze termijn van anderhalve maand in de realiteit moeilijk haalbaar is, en dat het realistischer is uit te gaan van een termijn van drie maanden :

"Al kan de door de wet opgelegde termijn van vijfenveertig dagen binnen welke een gewone vordering tot schorsing zou moeten worden beslecht in de praktijk moeilijk worden nageleefd, is een termijn van drie maanden minder onwaarschijnlijk."¹⁸

169. Er is sprake van 'uiterst dringende noodzaak' indien een schorsing die pas zou tussenkomen na verloop van een gewone schorsingsprocedure, onmiskienbaar te laat zou komen omdat het aangevoerde nadeel dan al gerealiseerd zou zijn en niet meer, of alleszins heel moeilijk, hersteld kan worden.¹⁹

170. De feiten die de toepassing van de uiterst dringende noodzaak procedure in casu rechtvaardigen, zijn de volgende:

1 Onmiddellijk handelen is noodzakelijk om de gevreesde gevolgen van de tenuitvoerlegging te milderen

171. Verzoekende partij beoogt met voorliggende jurisdictionele procedure om de hinder en de schade in zijn woonomgeving zoveel als mogelijk te beperken. Verzoekende partij woont in de directe omgeving van het ontginningsproject dat vergund wordt door de bestreden beslissing.

172. De omvang en de ernst van deze hinder werd eerder in voorliggend verzoekschrift reeds afdoende omschreven en aangetoond.²⁰ Dat deze ongemakken ernstig zijn, blijkt ontegensprekelijk uit de door verzoekende partij bijgevoegde stukken en fotomateriaal (stuk 19/2, Foto-dossier). Verzoekende partij nodigt uw Raad beleefd uit om tevens de filmfragmenten op de website www.N253.be te gaan bekijken.

173. Uit het eerste middel van voorliggend verzoekschrift blijkt dat de actuele verkeerstoestand van de lokale ontsluitingswegen N253 en Langestraat verkeersonveilig is, omdat ze niet aangepast is aan zwaar vrachtverkeer (meer bepaald kronkelige en smalle N253, afwezigheid van fietspaden en voetpaden, huizen op amper 30 cm van de baan, de onmiddellijke nabijheid van de kern van het dorp Neerijse, aanwezigheid van een school, horeca en winkels in de kern, het hiermee samenhangende kwetsbare voet- en fietsverkeer,...). Het feit dat de vrachtwagens moeten uitwijken over het (weinig aanwezige) voetpad om elkaar deftig te kunnen kruisen (foto hieronder: Langestraat) spreekt boekdelen :

¹⁸ RvS 07 augustus 2001, nr. 98.177, NV De Pijl; RvS 07 augustus 2001, nr. 98.178; RvS 20 februari 2006, nr. 155.288; RvS 28 augustus 2006, nr. 162.025.

¹⁹ RvS 28 april 2003, nr. 118.727, De Clercq. '

²⁰ Zie hiervoor het onderdeel "ontvankelijkheidsratione personae" en het onderdeel 'spoedeisendheid'.

174. Uw Raad oordeelde in het schorsingsarrest van 23 oktober 2014 dan ook terecht ;

'(...) Aangezien de leefmilieuregelgeving in de eerste plaats is ingesteld ter bescherming van de mens en het leefmilieu, kan immers niet worden aanvaard dat een vergunning wordt verleend zonder een voldoende, voorafgaandelijk, inzicht in de milieueffecten en de beheersing ervan. De bevoegde vergunningverlenende overheid dient niet alleen rekening te houden met de hinder die voorvloeit uit de vergunningsplichtige inrichting als zodanig, maar ook met alle hinder die onlosmakelijk verbonden is met en haar wezenlijke oorzaak vindt in de beoogde activiteiten. Te dezen heeft het de vergunde inrichting onmiskenbaar een belangrijk mobiliteitsgenererend effect. Die problematiek raakt het leefmilieu in de ruime omgeving van de inrichting en dient derhalve betrokken te worden bij de beoordeling van de kwestieuze milieuvergunningsaanvraag.'²¹

175. Op donderdag 30 oktober 2014 publiceert de Raad van State het volgende persbericht op haar website;²²

'Bij arrest nr. 228.882 van 23 oktober 2014 schorst de Raad van State de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 7 mei 2014 waarbij, in beroep aan de NV E. De Kock een milieuvergunning wordt verleend voor het verder uitbaten en veranderen van een zandgroeve, gelegen aan de Ganzemanstraat te Neerijse.

De Raad van State is van oordeel dat de vergunde inrichting onmiskenbaar een belangrijk mobiliteitsgenererend effect heeft. Die problematiek raakt het leefmilieu in de ruime omgeving van de inrichting en moet dus betrokken worden bij de beoordeling van de kwestieuze milieuvergunningsaanvraag. Dit is in het huidige geval niet op duidelijke wijze gebeurd. In het kader van het

kort geding wordt aangenomen dat het verkeer dat met de exploitatie verbonden is nadelig is voor de verkeersleefbaarheid van de omgeving.

De Raad van State vernietigde reeds eerder vergunningen voor dezelfde exploitatie, in zijn arresten nr. 221.463 van 22 november 2012 en nr. 225.484 van 14 november 2013.’

²¹ Stuk 31, pg. 37.

²² Zie <http://www.raadvst-consetat.be/?page=news&lang=nl&newsitem=242>,

176. Door de verdere uitvoering van de werken worden de belangen en de rechten van verzoekende partij onmiskenbaar verder geschonden: hoe meer er immers verder wordt ontgind, hoe meer de ruimtelijke ordening wordt geschaad. Onmiddellijk handelen is derhalve noodzakelijk om de gevreesde gevolgen van de tenuitvoerlegging te milderen.

177. Uit de concrete gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing mag worden afgeleid dat de vrijwaring van de belangen van de verzoekende partij onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing. De uiteenzetting van de verzoekende partij overtuigt dat schade van een bepaalde omvang, dan wel ernstige ongemakken dreigen zodat een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is om deze te voorkomen.²³

178. Deze ernstige ongemakken zullen zich bij verdere exploitatie alleen maar bestendigen, gelet op :

- de omvang van het project (de bestreden beslissing vergunt de ontginning van 132.000m³ /jaar, terwijl er in 2014 18.789.36 m³ werd ontgonnen)²⁴ - bij maximale exploitatie kan de hieraan gerelateerde hinder dus alleen maar substantieel toenemen ;

- de zeer dichte nabijheid van tientallen woningen ;

- het feit dat de bewoning ook steeds denser wordt.

179. Daarenboven strookt de diligentie waarmee verzoekende partij is opgetreden bij het indienen van huidig verzoekschrift tot schorsing bij uiterst dringende noodzaak en tot vernietiging (bestreden beslissing ter kennis gebracht bij mailbericht van 28 oktober 2015²⁵), met de vereiste dat de verzoekende partij zelf alles ondernomen moet ondernomen hebben wat in redelijkheid van haar verwacht mag worden om de gevreesde gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te milderen.²⁶

180. De bestreden beslissing dient te worden geschorst bij uiterst dringende noodzaak.

2. Het belang van verzoekende partij in een andere procedure tegen verwerende partij bij uw Raad, met betrekking tot dezelfde exploitatie

181. Verzoekende partij heeft tegen verwerende partij een ander dossier lopen voor uw Raad, dossier gekend onder rolnummer G/A 213.267/VII-39.186.

182. Deze procedure strekt tot vernietiging van het besluit van verwerende partij tot afwijzing van het verzoek tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel wegens het blijven verder exploiteren van de groeve in de periode volgend op de vernietiging door uw Raad van de ministeriële milieuvergunning d.d. 06 juni 2013.

²³ RvS 10 april 2014, nr. 227.098, Freinetschool Brussel e.a,

²⁴ Cf. Stuk 37/2. Het aantal ton wordt omgerekend naar m³ volgens het soortelijk gewicht van zand zoals opgegeven door de dienst Natuurlijke Rijkdommen ("de standaard gehanteerde omslagsleutels"): bouwzand = 1,7 ton per m³; vulzand = 1,7 ton per m³.

²⁵ Stukken 8/2 en 8/3.

²⁶ RvS 23 juli 2014, nr. 228.102, Rousseau. Zie ook RvS 18 september 2014, nr. 228.407; RvS 22 oktober 2014, nr. 228.870; RvS 25 november 2014, nr. 229.321; RvS 29 mei 2015, nr. 231.390; RvS 13 oktober 2015, nr. 232.537.

183. Verwerende partij weigerde in te gaan op het verzoek tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel aan de exploitant, omdat zij meent dat de exploitant ook na de vernietiging door uw Raad van de ministeriële milieuvergunning gerechtigd is om verder te blijven exploiteren, en wel op grond van de provinciale milieuvergunning in eerste aanleg. Deze provinciale milieuvergunning in eerste aanleg zou volgens haar zou herleven na een vernietiging door uw Raad van de ministeriële milieuvergunning (quod non, zoals door uw Raad reeds diverse malen gesteld²⁷).

184. In deze procedure betwistte verwerende partij, in haar memorie van antwoord d.d. 23 oktober 2014, de ontvankelijkheid ratione personae van verzoekende partij, omdat deze niet meer zou beschikken over een actueel belang ingevolge de intussen tussengekomen ministeriële milieuvergunning van 07 mei 2014.

185. Het verslag van de Auditeur in dat specifieke dossier dateert van 30 juni 2015, en wordt door verzoekende partij bijgebracht als stuk 48. Het antwoord van de Auditeur op deze ontvankelijkheidsdiscussie luidt:²⁸

"In een tweede exceptie wordt opgeworpen dat de verzoekende partij geen actueel belang aantoonde bij haar verzoek, doordat tussenkomen partij sedert 7 mei 2014 in het bezit werd gesteld van een nieuwe milieuvergunning. Deze stelling gaat echter niet langer op sinds het arrest nr. 228.882 van 23 oktober 2014 waarbij deze milieuvergunning werd geschorst en zeker sinds het arrest nr. 231.976 van 7 mei 2015, waarbij de uitgesproken schorsing, bij gebrek aan verzoek tot voortzetting van de procedure, werd omgezet naar een vernietiging van deze milieuvergunning. Gelet op de werking van de vernietiging van de milieuvergunning, moet zij geacht worden nooit te hebben bestaan in het rechtsverkeer, zodat zij ook geen basis kon vormen om het verzoek tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel te weigeren. Verslaggever is geen nieuwe tussengekomen milieuvergunning bekend die het belang van de verzoekende partij haar actualiteit zou ontnemen. Ook deze exceptie dient te worden verworpen."

186. De Auditeur is aldus de mening toegedaan dat een nieuwe tussengekomen milieuvergunning het actuele belang van verzoekende partij in de zaak die verzoekende partij heeft ingeleid bij uw Raad, gekend onder nr. A/A.213.267/VII-39.186, zou ontnemen.

187. Verzoekende partij is het niet eens met deze redenering, aangezien de nieuwe tussengekomen en huidig bestreden (4^e) ministeriële milieuvergunning van 15 oktober 2015, geen uitstaans heeft met het verzoek tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel voor het feit dat de zandgroeve door de exploitant onrechtmatig geëxploiteerd werd tijdens de periode na het vernietigingsarrest d.d. 14 november 2013 waarbij de 2e ministeriële milieuvergunning van 06 juni 2013 werd vernietigd. Met andere woorden, het tussenkomen van een

nieuwe milieuvergunning op dit ogenblik verandert niets aan het feit dat de exploitatie gedurende deze periode onrechtmatig was.

188. Hoewel verzoekende partij het aldus niet eens is met het standpunt van de Auditeur op dat punt, stelt hij niettemin vast dat de Auditeur deze mening toch is toegedaan, en dat bijgevolg het risico bestaat dat verzoekende partij zijn belang verliest in de procedure bij uw Raad gekend onder nr. A/A.213.267/VII-39.186, ingevolge de nieuwe, bij voorliggende procedure bestreden milieuvergunning van 15 oktober 2015.

²⁷ Zie Auditoraatsverslag d.d. 15 oktober 2013, in de zaak A.209.820/VII-38.873, pg. 4/8 ;

Stuk 7/2, pg. 10/17, nr. 10 (2^e alinea) - vernietigingsarrest 14 november 2013 ;

Stuk 7/6, pg. 57 (alinea 3) - auditoraatsverslag d.d. 30 augustus 2014 ;

Stuk 7/4, pg. 62/64 - schorsingsarrest d.d. 23 oktober 2014.

²⁸ Stuk 48, pg. 10/23. (eigen onderlijning)

189. Deze omstandigheid maakt wel degelijk een 'nieuw tussengekomen dreigend gevaar' uit, in die zin dat een uitspraak van uw Raad volgens de gewone schorsingsprocedure met een aan de zekerheid grenzende waarschijnlijkheid te laat zal komen om te verhinderen dat verzoekende partij haar belang verliest in voormelde procedure die betrekking heeft op dezelfde exploitatie als deze die het voorwerp uitmaakt van voorliggende procedure. Immers, dossier gekend onder rolnummer G/A 213.267/VII-39.186 is momenteel immers 'in staat' om te worden opgeroepen voor zitting. De kans dat deze zitting zal plaatsvinden in de komende 3 maanden (dit is de gebruikelijke duurtijd van de gewone schorsingsprocedure, cf. supra) is zeer groot.

190. Er is sprake van uiterst dringende noodzaak indien er een 'dreigend gevaar' bestaat voor de afwending waarvan de gewone schorsingsprocedure te laat zou komen, omdat het aangevoerde nadeel dan reeds gerealiseerd zou kunnen zijn.²⁹

191. Verzoekende partij betoogt het verlies aan belang in een andere procedure voor uw Raad te voorkomen. Door de nieuwe milieuvergunning van 15 oktober 2015 riskeert verzoekende partij zijn belang in de procedure G/A 213.267/VII-39.186 immers te verliezen. Dit risico is een nieuw tussengekomen dreigend gevaar dat alleen door een schorsing bij uiterst dringende noodzaak voorkomen kan worden, vermits alsdan op de in de nabije toekomst te organiseren zitting niet kan worden voorgehouden dat verzoekende partij zijn belang verloren heeft ingevolge de tussenkomst van de 4e ministeriële milieuvergunning van 15 oktober 2015. Deze 4e milieuvergunning zal alsdan immers geschorst zijn bij uiterst dringende noodzaak, en dus niet-langer uitvoerbaar.

192. Het schrijven dat op 02 november 2015 door de raadsman van de exploitant aan uw Raad gericht werd (stuk 50), bevestigt het "nieuw tussengekomen dreigend gevaar" dat verzoekende partij loopt. De exploitant wilt in deze zaak een met het auditoraatsverslag gelijkloend arrest van uw Raad ten alle prijzen vermijden, om voor hem uiteraard zeer begrijpelijke redenen: in dit verslag werd immers de claim van de exploitant om te mogen verder werken na een vernietigingsarrest van uw Raad andermaal in de sterkste bewoordingen van de hand gewezen.³⁰

193. Uit wat voorafgaat (middel 1) blijkt daarenboven dat het verlenen van een milieuvergunning; gezien de feitelijke situatie (verkeer en plaatselijke ruimtelijke ordening), minstens tot in 2018 kennelijk onredelijk is :

‘Uit het voorgaande blijkt dat de verkeerssituatie nog zeker tot 2018 problematisch lijkt te zijn. Op basis van deze vaststellingen was het verlenen van een milieuvergunning op het eerste gezicht niet in redelijkheid verantwoord.”³¹

‘Het staat vast dat de uitbating, op grond van de thans aangevochten milieuvergunning, voor de verzoekende partijen ernstige ongemakken en nadelen veroorzaakt en dat zij op het eerste gezicht onwettig is. In het belang van de rechtsbescherming en van de rechtszekerheid past het dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze milieuvergunning wordt bevolen.”³²

194. Het verliezen van zijn belang in procedure G/A 213.267/VII-39.186, ingevolge de tussenkomst van de kennelijk onredelijke milieuvergunning van 15 oktober 2015, zou eveneens kennelijk onredelijk zijn.

²⁹ RvS 07 oktober 2014, nr. 228.680, Kleine Kraaiwijk. RvS 05 maart 2003, nr. 116.708, Jaenen.

³⁰ Stuk 48.

³¹ Stuk 7/4, pg. 37 (alineea 3).

³² Stuk , pg. 61 (in fine)

Door de snelle, diligente instelling van voorliggend beroep bij uiterst dringende noodzaak tracht verzoekende partij op dit dreigend gevaar te anticiperen.

195. De uiterst dringende noodzakelijkheid van verzoekende partij bestaat derhalve in het dreigend nadeel dat hij mogelijks zal lopen indien zijn belang in de andere voor uw Raad hangende procedure zou worden afgewezen als dit dossier op zitting komt in de komende 3 maanden (wat zeer waarschijnlijk is).

196. Voormelde redenen rechtvaardigen de toepassing van de procedure bij uiterst dringende noodzaak”.

8. De verwerende en de tussenkomende partij betwisten het bestaan van de spoedeisendheid en de uiterst dringende noodzakelijkheid.

De verwerende partij laat kernachtig opmerken dat het gevaar niet dreigend is:

“Het heeft zich al gerealiseerd. De enige manier waarop verzoekende partij opnieuw het vereiste belang kan bekomen in de procedure met nr. G/A 213.267/VII-39.186 is door het verwerven van een snelle vernietiging van de besteden milieuvergunning in huidige procedure. Zoals hierboven uitvoerig ter sprake kwam, werden er reeds meerdere procedure bij Uw Raad doorlopen in deze zaak. Verzoekende partij vond de schorsing van een gelijkaardige milieuvergunning van 12 november 2010 en van 7 mei 2014 - die veel minder

waarborgen voor de omwonenden van de zandgroeve bevatten - niet uiterst dringend en noodzakelijk. Ze stelde al verschillende malen een beroep tot schorsing en nietigverklaring in. Verzoekende partij lijkt zelf de uiterst dringende noodzakelijkheid te ontkennen door telkens een gewone vordering tot schorsing in te dienen. (per analogie R.V.St. 29 januari 2001, nr. 92.776). Verzoekende partij verantwoordt de uiterst dringende noodzakelijkheid niet op overtuigende wijze”.

Met betrekking tot de uiterst dringende noodzakelijkheid betoogt zij:

“dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift niet zozeer een uiteenzetting geeft over spoedeisendheid, maar over de ernst van de nadelen die zij beweert te (zullen) ondervinden in gevolge de bestreden beslissing. Sinds de recente hervorming van de regelgeving om bij uw Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van een administratieve beslissing te vragen, is een dergelijke uiteenzetting naast de kwestie. In ieder geval moet worden opgemerkt dat de verzoekende partij het bestaan en ontstaan (oorzakelijk verband met de vergunde exploitatie) van de beweerde nadelen niet aantoot. Nochtans draagt zij wat de vordering tot schorsing betreft als enige de bewijslast, en die is voor het vereiste van de urgentie strikter dan voor het vereiste van het belang. De verzoekende partij tracht bovendien te bewijzen dat de exploitatie reeds op maximaal vermogen draait. Ze brengt verschillende foto's bij in die zin. Ook het feit dat ze een burgerlijke procedure opgestart heeft met de bedoeling de werkzaamheden te laten stopzetten staat dit standpunt. In feite heeft de rechtstoestand die de verzoekende partij zagezegd tracht te vermijden via de procedure tot schorsing zich reeds voltrokken waardoor de vordering tot schorsing niet meer spoedeisend is.(per analogie met R.v.St. 07 oktober 2014, nr. 228.663). Er is geen spoedeisendheid bewezen”.

Beoordeling

9. De kortgedingprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan slechts uitzonderlijk worden aangewend. De toepassing ervan brengt immers een ernstige verstoring teweeg in het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, beperkt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en brengt de uitoefening van de rechten van de verdediging van de andere partijen aanzienlijk in het gedrang. Daarom moet de aanwending van die procedure beperkt blijven tot die gevallen waarbij het uiterst dringende karakter van de zaak meteen voor iedereen zonder meer duidelijk is, ofwel door de

verzoekende partij op duidelijke en onomstootbare wijze wordt aangetoond. Vermits het onderzoek van de zaak door de Raad van State uiterst snel en summier moet verlopen, moet de verzoekende partij op kernachtige en duidelijke wijze uiteenzetten waaruit het bijzonder spoedeisend karakter bestaat en welke de ernstige middelen zijn.

De gegevens, aangebracht in een schorsingsvordering, moeten dus dermate duidelijk zijn dat het bij de eerste lezing en op korte tijd meteen aannemelijk is dat de aangevoerde middelen tot nietigverklaring zullen leiden, zonder dat een doorgedreven onderzoek van die middelen noodzakelijk is. In een schorsingsprocedure die, zoals de huidige, is ingeleid bij uiterst dringende noodzakelijkheid, is zulks des te meer het geval, omdat het onderzoek van de Raad van State in die procedure uiterst snel moet kunnen verlopen.

Voorts moeten zowel het belang van de verzoekende partij als het bestaan van de elementen die de spoedeisendheid en de versnelde summiere uitzonderingsprocedure verantwoorden, concreet en duidelijk uit het ingediende verzoekschrift blijken.

Dit is te dezen niet het geval. Het inleidend verzoekschrift omvat 77 pagina's. Een vijftal daarvan worden gewijd aan het belang van verzoeker. Het eerste middel wordt uiteengezet over 23 pagina's, het tweede middel in 17 pagina's.

Naast de schorsing van de tenuitvoerlegging wordt ook een verzoek ingediend "tot verduidelijking na een schorsingsarrest", een vraag voorgelegd "tot vernietiging bij verkorte procedure" en een "verzoek tot substitutie" ingediend. Ondergeschikt worden ook nog een bevel en een dwangsom gevorderd en wordt het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding, die verzoeker zich wil laten toekennen, substantieel verhoogd.

Wie beweert dat er een uiterst dringende noodzakelijkheid

bestaat die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van het gewone kort geding en dat een middel prima facie de nietigverklaring verantwoordt, mag de taak van de rechter niet bemoeilijken door het indienen van uitgebreide geschriften en door bovendien in het kader van het kort geding een aantal “nevenprocedures” te berde te brengen. Dergelijk processuele houding kan alleen vertraging uitlokken en is redelijkerwijze en per definitie onverenigbaar met de vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid.

De verzoekende partij moet op heldere en overtuigende wijze de feiten en omstandigheden die aantonen dat de zaak niet verenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing uiteenzetten, ze aannemelijk maken en ze in de tijd situeren. De uiterst dringende noodzakelijkheid moet, op grond van wat de verzoeker uiteenzet, voor iedereen evident zijn. De zeer theoretische uiteenzetting van verzoeker voldoet niet aan die voorwaarde.

Hoewel het diligent optreden bij het inleiden van een vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid een noodzakelijke vereiste is, volstaat het enkel voldoen aan deze eis op zich niet.

10. Er is niet voldaan aan één van de voorwaarden van artikel 17, §1 en § 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Dit volstaat om de vordering tot schorsing te verwerpen.

BESLISSING

1. Het verzoek van de NV E. De Kock tot tussenkomst wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vierentwintig november tweeduizend vijftien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,
bijgestaan door

Bart Tettelin,

kamervoorzitter,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys